

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

SEGUNDA LINGUA ESTRANXEIRA PORTUGUÉS

4º ESO

CPI de Xanceda

Curso 2019-2020

ÍNDICE

1. Introducción e contexto	3
1.1.Introdución	3
1.2.Contexto	3
2. Contribución da materia ao desenvolvemento das competencias clave.....	4
3. Obxectivos xerais da etapa secundaria	5
3.1. Obxectivos da área de lingua galega e literatura (1º ESO)	6
4. Estrutura e organización dos contidos	8
5. Contidos, criterios de avaliación estándares avaliábeis e competencias clave.....	10
6. Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliábeis de temporalización, grao mínimo de consecución para superar a materia e procedementos e instrumentos de avaliación.....	19
7. Concrecións metodolóxicas que require a materia.....	25
8. Materiais e recursos didácticos	25
9. Criterios sobre avaliación, cualificación e promoción do alumnado.....	26
10. Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensinanza a da práctica docente.....	27
11. Organización das actividades de seguimento, recuperación e avaliación da materia pendente.....	28
12. Deseño da avaliación inicial e de medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos resultados	29
13. Medidas de atención á diversidade.....	29
14. Concreción dos elementos transversais que se traballarán no curso.....	29
15. Actividade complementarias e extraescolares	30
16. Contribución da materia ao plan lector	30
17. Contribución da materia ao plan TIC.	30
18. Mecanismos de revisión, de avaliación e de modificación da programación didáctica en relación cos resultados académicos e procesos de mellora.....	31
19. Datos do departamento	32

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTO.

1.1. Introducción

O Consello de Europa no seu documento Marco de Referencia Europeo das Linguas considera a aprendizaxe das linguas estranxeiras como unha prioridade para os cidadáns e cidadás de Europa xa que vai favorecer a construción dunha Europa pluricultural e plurilingüe promovendo o coñecemento das diferentes linguas e culturas e, así, aumentar o respecto por estas e a interacción entre a cidadanía europea.

Deste xeito preténdese dar á aprendizaxe de linguas estranxeiras unha dimensión de contributo para a construción da identidade persoal libre e responsable do noso alumnado. Esta debe caracterizar, por outra parte, o cidadán europeo, aberto a todas as linguas e culturas, aberto aos demais, e capaz de integrar as informacións que lle chegan a través da variedade de linguas e culturas coas que entra en contacto.

Ao iniciar esta etapa de educación secundaria obrigatoria, o alumnado entrará posiblemente en contacto por primeira vez cunha segunda lingua estranxeira. Trátase pois nos primeiros cursos de familiarizalo con ela para a súa utilización en situacións de comunicación sinxelas e, progresivamente, lograr un dominio comunicativo suficiente para desenvolverse en situacións sinxelas e habituais da vida cotiá, e tamén noutras conectadas coas súas motivacións e intereses.

1.2. Contextualización.

O CPI de Xanceda está situado na localidade do mesmo nome, no concello de Mesía. Nel impártense as ensinanzas de Educación Infantil, Educación Primaria e Educación Secundaria Obrigatoria. Ao CPI de Xanceda están adscritas dúas Escolas Unitarias: Olas e Visantoña, das que o alumnado se incorpora ao centro en 3º de Primaria.

A maioría da poboación da zona está vinculada a actividades agrícolas e gandeiras. A lingua de relación entre a comunidade da zona é o galego, falado no centro por practicamente o 100% do alumnado.

Trátase dun centro cunha matrícula de 163 alumnos/as onde se imparten ensinanzas de Educación Infantil, Educación Primaria e Educación Secundaria Obrigatoria, cunha única liña por cada nivel académico.

Na etapa secundaria o alumnado distribúese do seguinte xeito:

1º ESO : 1 grupo de 16 alumnos/as

2º ESO : 1 grupo de 20 alumnos/as

3º ESO : 1 grupo de 11 alumnos/as

3º ESO – PMAR: 1 grupo de 7 alumnos/as

4º ESO : 1 grupo de 15 alumnos/as

En 4º ESO 6 alumnos/as cursan Segunda Lingua Estranxeira Portugués, dos cales 5 xa cursaron esta materia en 3º de ESO e unha alumna incorporouse este ano ao estudo desta materia.

Como se pode ver, o número de alumnos/as por aula non é elevado, o que permite un maior coñecemento das necesidades do alumnado e un traballo educativo máis individualizado.

2. CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.

Sen dúbida as materias de linguas estranxeiras contribúen á competencia en comunicación lingüística pois ofrecen máis oportunidades para interactuar en situacións comunicativas e para reflexionar sobre a linguaxe en xeral a través da comparación entre as distintas linguas que se están a aprender.

Contribúe de xeito directo á competencia de aprender a aprender, xa que será a través dela que o alumnado accederá a distintos tipos de información, textos e contidos que lle permitan acceder á aprendizaxe.

A aprendizaxe dunha lingua comprende non só os aspectos lingüísticos senón tamén as compoñentes socioculturais que subxacen no uso desa lingua. Por outra banda, a lingua é vehículo de transmisión cultural, o seu coñecemento favorece o respecto e tolerancia por outras culturas, aceptando a diversidade de valores e superando prexuízos e favorecendo actitudes socialmente positivas. É neste sentido que a materia contribúe tamén ao desenvolvemento da competencia social e cidadá.

A contribución ao desenvolvemento da competencia no tratamento da información e a competencia dixital vén dada polo manexo dos recursos TIC para a creación de distintos contextos comunicativos: chats, foros, blogs, correo electrónico..., uso das distintas ferramentas dixitais para manexar a información: CD, DVD, MP3, MP4, internet, presentacións Power Point... e o uso de recursos específicos de aprendizaxe da lingua: programas de software, páxinas web, dicionarios en liña, tradutores, correctores...

A aprendizaxe dunha lingua estranxeira ofrece igualmente oportunidades para o achegamento ás súas principais manifestacións artísticas e culturais; é así que se contribúe ao desenvolvemento da competencia artística e cultural.

A aprendizaxe dunha lingua estranxeira supón a superación de dificultades e xera autoconfianza e autoestima, converténdose nunha ferramenta fundamental á hora de desenvolver aspectos relacionados coa autonomía propia e favorecendo o desenvolvemento da competencia de autonomía e iniciativa persoal.

3. OBXECTIVOS XERAIS DA ETAPA SECUNDARIA.

A Educación Secundaria Obrigatoria contribuirá a desenvolver nos alumnos e as alumnas as capacidades que lles permitan:

- a) Asumir responsablemente os seus deberes; coñecer e exercer os seus dereitos no respecto aos demais; practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e grupos; exercitarse no diálogo afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.
- b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
- d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións cos demais, así como rexeitar a violencia, os prexuizos de calquera tipo, os comportamentos sexistas e resolver pacificamente os conflitos.
- e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información para, con sentido crítico, adquirir novos coñecementos. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
- f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en distintas disciplinas, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas nos diversos campos do coñecemento e da experiencia.
- g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.

- h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.
- i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.
- l) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural, coñecer mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e sociedade galega ou a outras culturas do mundo.
- m) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o dos outros, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e mellora.
- n) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das distintas manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.
- ñ) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e mellora e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara o exercicio deste dereito.
- o) Coñecer e valorar a importancia do uso do noso idioma como elemento fundamental para o mantemento da nosa identidade e como medio de relación interpersoal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que nos comunica con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

3.1. Obxectivos da materia Segunda Lingua Estranxeira Portugués (4º ESO)

- Comprender mensaxes orais claras e sinxelas, relativas ás situacións de comunicación máis habituais ou que conteñan información básica sobre o contorno próximo familiar e social e producidas por falantes ou por medios de reprodución e de comunicación.
- Utilizar oralmente a lingua estranxeira co fin de satisfacer necesidades básicas de comunicación tanto en interacción reais e propias da aula, como en interaccións simuladas que reproduzan situacións reais cotiás e interaccións sociais básicas, producindo textos comprensibles e amosando interese por comprender e facerse comprender.

- Comprender mensaxes escritas relativas a situacións habituais de comunicación expresadas en diferentes tipos de texto, identificando cunha finalidade comunicativa concreta as informacións globais e específicas que transmiten os textos.
- Escribir textos sinxelos con cohesión e coherencia e que respecten as regras do código escrito.
- Ler de forma comprensiva e cada vez cun maior grao de autonomía textos adecuados ás capacidades e intereses co fin de obter informacións requiridas previamente.
- Reflexionar sobre o funcionamento do sistema lingüístico na comunicación e valoralo como elemento que facilita a aprendizaxe e mellora as producións propias.
- Comparar distintos aspectos socioculturais característicos dos países nos que se fala a lingua estranxeira cos propios, identificando trazos básicos e evitando os estereotipos, e incidindo nos trazos característicos da cultura galega para cumprir, se é o caso, o papel de intermediario lingüístico e cultural, abordando con eficacia a resolución de malentendidos interculturais.
- Usar estratexias de aprendizaxe xa aprendidas noutras linguas e desenvolver e ampliar outras mediante a comparación e contraste entre as diferentes linguas do currículo, aplicando a experiencia previa nesas linguas á aprendizaxe da segunda lingua estranxeira.

4. ESTRUTURA E ORGANIZACIÓN DOS CONTIDOS

Os contidos organízanse en seis unidades, que se distribuirán ao longo do curso nunha temporalización de dúas unidades por trimestre.

Proxecto	Competencias	Áreas lexicais	Conteúdos gramaticais	Dimensión cultural	Tarefa final
1 QUANDO ERA UMA CRIANÇA	Contar unha historia localizándoa no tempo. Contar incidentes e anécdotas.	Expresións de tempo pasado. Etapas da vida Profesións	<i>Pretérito imperfecto do indicativo.</i> Colocación do pronome persoal: formas enclíticas. Os fonemas do portugués	Figuras destacadas da historia de Portugal	Escribir unha biografía.
2 O QUE DIZ O JORNAL DE HOJE	Comprender noticias da prensa escrita. Comprender textos informativos orais. Relatar feitos da actualidade. Comprender o significado de mostras da fraseoloxía portuguesa.	Textos informativos A prensa A radio A televisión	Discurso directo e indirecto. Articuladores do discurso Voz activa e voz pasiva. Participios.	Os medios de comunicación en Portugal	Redactar un texto xornalístico.
3 ESTUDAR FORA DO PAÍS	Relatar experiencias de vida. Comparar sistemas de ensino diferentes. Informar sobre aspectos culturais de Portugal. Redactar unha solicitude.	O ensino en Portugal O programa Erasmus + A cidade	<i>Os tempos verbais de futuro.</i> Indefinidos Xénero e número de substantivos e adxectivos	As principais cidades de Portugal.	Fazer unha entrevista a un/unha estudante Erasmus.

<p style="text-align: center;">4 TEMPOS LIVRES</p>	<p>Interpretar unha axenda cultural na rede. Convidar alguén para asistir a un espectáculo. Comprender unha recensión dunha obra literaria.</p>	<p>Actividades de tempo libre O cine O teatro A música A literatura</p>	<p><i>Pretérito mais-que-perfeito</i> Adverbios e locucións adverbiais. Preposicións: rexencia verbal.</p>	<p>Cinema en portugués.</p>	<p>Elaborar nun mural dixital unha axenda cultural para unha fin de semana.</p>
<p style="text-align: center;">5 O DESPORTO É SAÚDE</p>	<p>Comprender unha crónica deportiva. Facer unha inscrición nun ximnasio. Pedir cita nun centro sanitario. Chamar ao servizo de emerxencias Describir síntomas. Dialogar na farmacia. Interpretar prospectos médicos.</p>	<p>Os deportes O corpo humano A consulta médica. O centro de saúde e o hospital</p>	<p><i>Modo conjuntivo</i>: tempos simples. Preposicións e locucións de tempo/frecuencia: <i>antes de, depois de, três vezes ao dia, de doze em doze horas...</i> Expresións: <i>doer, estar com/ter febre, dores...</i> Perífrases: <i>poder, deber + infinitivo</i>.</p>	<p>Figuras do deporte dos países lusófonos.</p>	<p>Elaborar un cartaz con recomendacións para unha vida saudábel.</p>
<p style="text-align: center;">6 O PORTUGUÊS NO MUNDO</p>	<p>Situar os países lusófonos no mapa. Coñecer a situación da lingua portuguesa no mundo. Coñecer algúns datos sobre os países de lingua portuguesa: poboación, economía, cultura.</p>	<p>Toponimia dos países lusófonos. Produtos típicos da gastronomía. Expresións culturais. Léxico do portugués africano e brasileiro.</p>	<p><i>Modo conjuntivo</i>: tempos compostos. Perífrases verbais. Adverbios e locucións adverbiais. Expresións idiomáticas. A fonética do portugués do Brasil.</p>	<p>Os países de lingua portuguesa.</p>	<p>Elaborar folletos turísticos, en diferentes soportes, para promocionar viaxes aos países da lusofonía.</p>

5. CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN ESTÁNDARES AVALIABLES E COMPETENCIAS CLAVE.

. 4º de ESO				
Obxec	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp. clave
Bloque 1. Comprensión de textos orais				
.a .c .d .i	<p>.B1.1. Estratexias de comprensión:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mobilización de información previa sobre o tipo de tarefa e o tema. – Identificación do tipo textual, adaptando a comprensión a el. – Distinción de tipos de comprensión (sentido xeral, información esencial e puntos principais). – Formulación de hipóteses sobre o contido e o contexto. – Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir da comprensión de elementos significativos, lingüísticos e paralingüísticos (acenos, entoación, etc.). – Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir do coñecemento doutras linguas, e de elementos non lingüísticos (imaxes, música, etc.). – Reformulación de hipóteses a partir da comprensión de novos elementos. <p>.B1.2. Tolerancia da comprensión parcial ou vaga nunha situación comunicativa.</p> <p>.B1.3. Perseveranza no logro da comprensión oral, reescoitando o texto gravado ou solicitando repetición do dito.</p>	<p>.B1.1. Coñecer e saber aplicar as estratexias máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral, a información esencial, os puntos e as ideas principais, ou os detalles relevantes do texto.</p> <p>.B1.2. Identificar a información esencial, os puntos principais e os detalles máis relevantes en textos orais breves e ben estruturados, transmitidos de viva voz ou por medios técnicos e articulados a velocidade lenta ou media, nun rexistro formal, informal ou neutro, e que versen sobre asuntos cotiáns en situacións habituais ou sobre temas xerais ou do propio campo de interese nos ámbitos persoal, público e educativo, sempre que as condicións acústicas non distorsionen a mensaxe e se poida volver escoitar o dito.</p> <p>.B1.3. Comprender o esencial en situacións que impliquen a solicitude de información xeral (datos persoais básicos, lugares, horarios, datas, prezos, cantidades e actividades cotiás, etc.), sempre que se fale con lentitude e con claridade.</p> <p>.B1.4. Comprender o esencial en conversas sinxelas, básicas e breves sobre descrições, narracións, puntos de vista e opinións relativos a temas frecuentes e de necesidade inmediata relativas ao ámbito persoal, sempre que se fale con lentitude, articulando de forma clara e comprensible, e se a persoa interlocutora está disposta a repetir ou reformular o dito.</p> <p>.B1.5. Comprender o sentido xeral e información moi relevante e sinxela de presentacións sinxelas e ben estruturadas sobre temas familiares e predicibles, previamente traballados, e de programas de televisión</p>	<p>.SLEB1.1. Nas actividades de aula, persevera no seu proceso de comprensión, axustándoo ás necesidades da tarefa (de comprensión global, selectiva ou detallada) e mellorándoo, de ser o caso: facendo anticipacións do que segue (palabra, frase, resposta, etc.) e inferindo o que non se comprende e o que non se coñece mediante os propios coñecementos e as experiencias doutras linguas.</p> <p>.SLEB1.2. Capta os puntos principais e os detalles salientables de indicacións, anuncios, mensaxes e comunicados breves, articulados de xeito lento e claro (por exemplo, por megafonía, ou nun contestador automático), sempre que as condicións acústicas sexan boas e o son non estea distorsionado.</p> <p>.SLEB1.3. Comprende, nunha conversa formal ou nunha entrevista na que participa (por exemplo, nun centro docente), preguntas sobre asuntos persoais ou educativos (datos persoais, intereses, preferencias e gustos persoais e educativos, coñecemento ou descoñecemento, etc.), así como comentarios sinxelos e predicibles relacionados con estes, sempre que poida pedir que se lle repita, aclare ou elabore algo do que se lle dixo.</p> <p>.SLEB1.4. Entende información relevante do que se lle di en transaccións e xestións cotiás e estruturadas (por exemplo, en hoteis, tendas, albergues, restaurantes, espazos de lecer ou centros docentes), sempre que se fale amodo e con claridade.</p> <p>.SLEB1.5. Comprende, nunha conversa informal na que participa, descrições, narracións, puntos de vista e opinións formulados de xeito simple sobre asuntos prácticos da vida diaria e sobre temas do seu interese, cando se lle fala con claridade, amodo e directamente, e se a persoa interlocutora está disposta a repetir ou reformular o dito.</p>	<p>.CCL .CAA .CSC .CCEC</p> <p>.CCL .CAA .CSC .CCEC .CD</p> <p>.CCL .CAA .CSC .CCEC .CD</p> <p>.CCL .CAA .CSC .CCEC</p> <p>.CCL .CAA .CSC .CCEC</p>

. 4º de ESO				
Obxec	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp. clave
		tales como boletíns meteorolóxicos ou informativos, sempre que as imaxes porten gran parte da mensaxe.	.SLEB1.6. Identifica a información esencial de programas de televisión e presentacións sinxelas e ben estruturadas sobre asuntos cotiáns ou do seu interese familiares e predicibles articulados con lentitude e claridade (por exemplo, noticias, documentais ou entrevistas), cando as imaxes portan gran parte da mensaxe.	.CCL .CAA .CSC .CCEC .CD
Bloque 2. Producción de textos orais				
.a .c .d .i	.B2.1. Estratexias de produción: – Planificación: – Identificar o contexto, o destinatario e a finalidade da produción ou da interacción. – Adecuar o texto ao destinatario, ao contexto e á canle, escollendo os expoñentes lingüísticos necesarios para lograr a intención comunicativa. – Execución: – Concibir a mensaxe con claridade, distinguindo a súa idea ou ideas principais e a súa estrutura básica. – Activar os coñecementos previos sobre modelos e secuencias de interacción, e elementos lingüísticos previamente asimilados e memorizados. – Expresar a mensaxe con claridade e coherencia básica, estruturándoa adecuadamente e axustándose, de ser o caso, aos modelos e ás fórmulas de cada tipo de texto memorizados e traballados en clase previamente. – Reaxustar a tarefa (emprender	.B2.1. Pronunciar de xeito intelixible, aínda que se cometan erros de pronuncia polos que as persoas interlocutoras teñan que solicitar repeticións para entender a mensaxe. .B2.2. Coñecer e saber aplicar as estratexias máis adecuadas para producir textos orais monolóxicos ou dialóxicos breves e de estrutura simple e clara, utilizando, entre outros, procedementos como a adaptación da mensaxe a patróns da primeira lingua ou outras, ou o uso de elementos léxicos aproximados, se non se dispón doutros máis precisos. .B2.3. Intercambiar de xeito intelixible información sobre transaccións e xestións cotiás moi habituais, usando un repertorio básico de palabras e frases simples memorizadas, e facéndose comprender aínda que a persoa interlocutora necesite que se lle repita ou repetir o dito. .B2.4. Producir textos breves e comprensibles, tanto en conversa cara a cara como por teléfono ou por outros medios técnicos, nun rexistro neutro ou informal, cunha linguaxe sinxela. .B2.5. Dar, solicitar e intercambiar información sobre temas de importancia na vida cotiá e asuntos coñecidos ou de interese persoal, educativo ou ocupacional, e xustificar brevemente os motivos de determinadas accións e plans, aínda que ás veces haxa interrupcións ou vacilacións, resulten evidentes as pausas e a	.SLEB2.1. Fai presentacións breves e ensaiadas, seguindo un esquema lineal e estruturado, sobre aspectos concretos de temas do seu interese ou relacionados cos seus estudos, e responde a preguntas previsibles breves e sinxelas de oíntes sobre o contido destas. .SLEB2.2. Participa en conversas informais breves e sinxelas, cara a cara ou por teléfono, ou por outros medios técnicos, nas que establece contacto social básico, intercambia información e expresa de xeito sinxelo opinións e puntos de vista, fai invitacións e ofrecementos, pide e ofrece cousas, pide e dá indicacións ou instrucións, ou discute os pasos que hai que seguir para realizar unha actividade conxunta, facéndose comprender aínda que a persoa interlocutora necesite que se repita ou repetir o dito. .SLEB2.3. Desenvólvese coa debida corrección en xestións e transaccións cotiás, como son as viaxes, o aloxamento, o transporte, as compras e o lecer (horarios, datas, prezos, actividades, etc.), seguindo normas de cortesía básicas (saúdo e tratamento), facéndose comprender aínda que a persoa interlocutora necesite que se repita ou repetir o dito. .SLEB2.4. Desenvólvese de xeito simple pero suficiente nunha conversa formal, nunha reunión ou nunha entrevista (por exemplo, para realizar un curso de verán), achegando información relevante, expresando de xeito sinxelo as súas ideas sobre temas habituais, dando a súa opinión sobre problemas prácticos cando se lle pregunta directamente, e reaccionando de forma simple ante comentarios, sempre que	.CCL .CAA .CSC .CCEC .CCL .CAA .CSC .CCEC .CD .CCL .CAA .CSC .CCEC .CD .CCL .CAA .CSC .CCEC .CD

. 4º de ESO					
Obxec	Contidos	Criterios de avaliación		Estándares de aprendizaxe	Comp. clave
	<p>unha versión máis modesta) ou da mensaxe (limitar o que realmente lle gustaría expresar), tras valorar as dificultades e os recursos lingüísticos dispoñibles.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Compensar as carencias lingüísticas mediante procedementos lingüísticos e paralingüísticos. – Lingüísticos: <ul style="list-style-type: none"> – Modificar palabras de significado parecido. – Definir ou parafrasear un termo ou expresión. – Usar a lingua materna ou "estranxeirizar" palabras da lingua meta. – Pedir axuda. – Paralingüísticos: <ul style="list-style-type: none"> – Sinalar obxectos, usar deícticos ou realizar accións que aclaran o significado. – Usar linguaxe corporal culturalmente pertinente (xestos, expresións faciais, posturas, contacto visual ou corporal). – Usar elementos cuasiléxicos (hum, puah...) de valor comunicativo. <p>B2.2. Actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender.</p> <p>B2.3. Rutinas ou modelos básicos de interacción segundo o tipo de situación de comunicación.</p>	<p>reformulación para organizar o discurso e seleccionar expresións e estruturas, e a persoa interlocutora teña que solicitar ás veces que se lle repita o dito.</p>		<p>poida pedir que se lle repitan os puntos clave, se o necesita.</p>	
Bloque 3. Comprensión de textos escritos					
.a .c .d .e .j	<p>B3.1. Estratexias de comprensión:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mobilización de información previa sobre o tipo de tarefa e o tema, a partir da información superficial: imaxes, organización na páxina, títulos de cabeceira, etc. – Identificación do tipo de lectura demandado pola tarefa 	<p>B3.1. Utilizar estratexias de lectura (recurso ás imaxes, títulos e outras informacións visuais, e aos coñecementos previos sobre o tema ou a situación de comunicación, e aos transferidos desde as linguas que coñece), identificando a</p>		<p>.SLEB3.1. Capta o sentido xeral e algúns detalles importantes de textos xornalísticos breves, en calquera soporte e sobre temas xerais ou do seu interese e moi coñecidos, se os números, os nomes, as ilustracións e os títulos constitúen grande parte da mensaxe.</p>	<p>.CCL .CAA .CSC .CCEC .CD</p>

. 4º de ESO				
Obxec	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp. clave
	<p>(en superficie ou oceánica, selectiva, intensiva ou extensiva).</p> <ul style="list-style-type: none"> – Distinción de tipos de comprensión necesarios para a realización da tarefa (sentido xeral, información esencial e puntos principais). – Formulación de hipóteses sobre contido e contexto. – Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir da comprensión de elementos significativos, lingüísticos e paratextuais, e do coñecemento e experiencias noutras linguas. – Reformulación de hipóteses a partir da comprensión de novos elementos. <p>B3.2. Soletreo e asociación de grafía, pronuncia e significado a partir de modelos escritos e expresións orais coñecidas.</p>	<p>información máis importante e deducindo o significado de palabras e expresións non coñecidas.</p> <p>.B3.2. Seguir instrucións e consignas básicas sinxelas e predicibles, referidas a necesidades inmediatas, e con apoio visual.</p> <p>.B3.3. Comprender información relevante e previsible en textos descritivos ou narrativos breves, sinxelos e ben estruturados, relativos a experiencias e a coñecementos propios da súa idade e do seu nivel escolar.</p> <p>.B3.4. Identificar a información esencial, os puntos máis relevantes e detalles importantes en textos, tanto en formato impreso como en soporte dixital, breves e ben estruturados, escritos nun rexistro formal ou neutro, que traten de asuntos cotiáns, de temas de interese ou relevantes para os propios estudos e as ocupacións, e que conteñan estruturas sinxelas e un léxico de uso común.</p>	<p>.SLEB3.2. Identifica, con axuda da imaxe, instrucións xerais breves e sinxelas de funcionamento e manexo de aparellos de uso cotián, así como instrucións claras para a realización de actividades e normas de seguridade básicas.</p> <p>.SLEB3.3. Comprende correspondencia persoal sinxela, en calquera formato, na que se fala de si mesmo/a; se describen persoas, obxectos, lugares e actividades; se narran acontecementos presentes, pasados e futuros, e se expresan de xeito sinxelo sentimentos, desexos e opinións sobre temas xerais, coñecidos ou do seu interese.</p> <p>.SLEB3.4. Entende o esencial de correspondencia formal na que se informa sobre asuntos do seu interese no contexto persoal ou educativo (por exemplo, sobre unha bolsa para realizar un curso de idiomas).</p> <p>.SLEB3.5. Entende información específica esencial en páxinas web e outros materiais de referencia ou consulta claramente estruturados sobre temas relativos a asuntos do seu interese, sempre que poida releer as seccións difíciles.</p>	<p>.CCL .CAA .CSC .CCEC .CD</p> <p>.CCL .CAA .CSC .CCEC</p> <p>.CCL .CAA .CSC .CCEC</p> <p>.CCL .CAA .CSC .CCEC .CD</p>
Bloque 4: Produción de textos escritos				
.a .c .d .i	<p>B4.1. Estratexias de produción:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Planificación: – Mobilización e coordinación das propias competencias xerais e comunicativas, co fin de realizar eficazmente a tarefa (repassar o que se sabe sobre o tema, o que se pode ou se quere dicir, 	<p>.B4.1. Aplicar estratexias básicas para producir textos (elección da persoa destinataria, finalidade do escrito, planificación, redacción do borrador, revisión do texto e versión final), a partir de modelos ben estruturados e traballados previamente.</p> <p>.B4.2. Completar documentos básicos nos que se solicite información persoal ou relativa aos seus estudos ou á súa formación.</p> <p>.B4.3. Escribir mensaxes sinxelas e breves con</p>	<p>.SLEB4.1. Escribe correspondencia persoal breve na que se establece e mantén o contacto social (por exemplo, con amigos/as noutros países); se intercambia información; se describe en termos sinxelos sucesos importantes e experiencias persoais, de dan instrucións e se fan e aceptan ofrecementos e suxestións (por exemplo, cancelación, confirmación ou modificación dunha invitación ou duns plans) e se expresan opinións de xeito sinxelo.</p> <p>.SLEB4.2. Completa un cuestionario sinxelo con información persoal e relativa á súa formación, aos seus intereses ou ás súas afeccións (por exemplo, para subscribirse a unha publicación dixital).</p>	<p>.CCL .CAA .CSC .CCEC</p> <p>.CCL .CAA</p>

. 4º de ESO				
Obxec	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp. clave
	<p>etc.).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Localización e uso adecuado de recursos lingüísticos ou temáticos (uso dun dicionario ou dunha gramática, obtención de axuda, etc.). - Uso de elementos coñecidos obtidos de modelos moi sinxelos de textos escritos, para elaborar os propios textos. 	<p>información, instrucións e indicacións moi básicas relacionadas con actividades cotiás ou do seu interese.</p> <p>.B4.4. Producir textos curtos a partir de modelos sinxelos e básicos, actuando como mediación lingüística, de ser o caso (adequado ao seu nivel escolar), e amosando interese pola presentación limpa e ordenada do texto.</p> <p>.B4.5. Escribir, en papel ou en soporte electrónico, textos breves, sinxelos e de estrutura clara sobre temas cotiás ou do propio interese, nun rexistro formal ou neutro, utilizando adecuadamente os recursos básicos de cohesión, as convencións ortográficas básicas e os signos de puntuación máis comúns, cun control razoable de expresións e estruturas sinxelas e un léxico de uso frecuente.</p>		.CSC .CCEC .CD
	<p>- Execución:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elaboración dun borrador seguindo textos modelo. - Estruturación do contido do texto. - Organización do texto en parágrafos curtos abordando en cada un unha idea principal, conformando entre todos o seu significado ou a idea global. - Expresión da mensaxe con claridade axustándose aos modelos e ás fórmulas de cada tipo de texto. - Reaxuste da tarefa (emprender unha versión máis modesta) ou da mensaxe (facer concesións no que realmente lle gustaría expresar), tras valorar as 		.SLEB4.3. Escribese notas e mensaxes en diferentes soportes, nos que fai comentarios moi breves ou dá instrucións e indicacións relacionadas con actividades e situacións da vida cotiá e do seu interese, respectando as convencións e as normas de cortesía máis importantes.	.CCL .CAA .CSC .CCEC .CD
			.SLEB4.4. Escribese correspondencia formal básica e breve, dirixida a institucións públicas ou privadas ou entidades comerciais, fundamentalmente para solicitar información, respectando as convencións formais e as normas de cortesía básicas deste tipo de textos, cunha presentación limpa e ordenada.	.CCL .CAA .CSC .CCEC .CD

. 4º de ESO				
Obxec	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp. clave
	<p>dificultades e os recursos lingüísticos dispoñibles.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recurso aos coñecementos previos (utilizar frases feitas e locucións, do tipo "agora volvo", "botar unha man", etc.). <p>- Revisión:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificación de problemas, erros e repeticións. - Atención ás convencións ortográficas e aos signos de puntuación. - Presentación coidada do texto (marxes, limpeza, tamaño da letra, etc.) - Reescritura definitiva. 			
Bloque 5: Coñecemento da lingua, e consciencia intercultural e plurilingüe				
.a .c .d .i .o	<p>.B5.1. Padróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sons e fonemas vocálicos. - Sons e fonemas consonánticos e as súas agrupacións. - Procesos fonolóxicos máis básicos. - Acento fónico dos elementos léxicos illados e na oración. <p>.B5.2. Padróns gráficos e convencións ortográficas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uso das normas básicas de ortografía da palabra. - Utilización adecuada da ortografía da oración: coma, punto e coma, puntos suspensivos, parénteses e comiñas. <p>.B5.3. Aspectos socioculturais e sociolingüísticos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recoñecemento e uso de convencións sociais básicas e normas de cortesía propias da súa idade e de rexistros informal e estándar, e da linguaxe non verbal elemental na cultura estranxeira. 	<p>.B5.1. Discriminar padróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación de uso máis común, recoñecendo os seus significados evidentes, e pronunciar e entoar de xeito claro e intelixible con razoable comprensibilidade, malia o acento estranxeiro moi evidente ou erros de pronuncia que non interrompan a comunicación, e que as persoas interlocutoras teñan que solicitar repeticións de cando en vez.</p> <p>.B5.2. Recoñecer e utilizar as convencións ortográficas básicas, tipográficas e de puntuación, así como abreviaturas e símbolos de uso común, e os seus significados asociados, con corrección suficiente para o seu nivel escolar.</p> <p>.B5.3. Utilizar para a comprensión e a produción de textos orais e escritos os coñecementos</p>	<p>.SLEB5.1. Produce léxico e estruturas básicas intelixibles no oral e na escrita, e trazos fonéticos que distinguen fonemas (nasalización, sonorización, etc.), e utiliza con eficacia comunicativa padróns básicos de ritmo, entoación e acentuación de palabras e frases.</p> <p>.SLEB5.2. Utiliza adecuadamente as convencións orais e escritas básicas propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo oral e escrito (saúdos, despedidas, fórmulas básicas de tratamento, etc.), e amosa respecto e interese polas diferenzas culturais que poidan existir.</p> <p>.SLEB5.3. Nas actividades de aula, pode explicar o</p>	<p>.CCL .CD .CAA .CCEC</p> <p>.CCL .CAA .CSC .CCEC .CD</p> <p>.CCL</p>

. 4º de ESO				
Obxec	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp. clave
	<ul style="list-style-type: none"> – Achegamento a algúns aspectos culturais visibles: hábitos, horarios, actividades ou celebracións máis significativas; condicións de vida elementais (vivenda); relacións interpersoais (familiares, de amizade ou escolares), comida, lecer, deportes, comportamentos proxémicos básicos, lugares máis habituais, etc.; e a costumes, valores e actitudes moi básicos e máis evidentes sobre aspectos propios da súa idade nos países onde se fala a lingua estranxeira. – Identificación dalgunhas similitudes e diferenzas elementais e máis significativas nos costumes cotiáns entre os países onde se fala a lingua estranxeira e o noso. – Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. 	<p>socioculturais e sociolingüísticos adquiridos relativos á vida cotiá (hábitos de estudo e de traballo, actividades de lecer, incluídas manifestacións artísticas como a música ou o cine), condicións de vida e contorno, relacións interpersoais (entre homes e mulleres, no traballo, no centro docente, nas institucións, etc.), e convencións sociais (costumes e tradicións), respectando as normas de cortesía e máis básicas nos contextos respectivos.</p> <p>.B5.4. Producir textos e inferir o significado probable de palabras ou frases que descoñece a partir das experiencias e os coñecementos transferidos desde as linguas que coñece.</p> <p>.B5.5. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.</p> <p>.B5.6. Distinguir e levar a cabo as funcións demandadas polo propósito comunicativo, mediante os expoñentes básicos de devanditas funcións e os patróns discursivos de uso máis habitual, así como os seus significados asociados (por exemplo, utilizar unha estrutura interrogativa para facer unha suxestión); utilizar un repertorio léxico suficiente para comunicar no seu nivel escolar, e empregar para comunicarse mecanismos sinxelos bastante axustados ao contexto e á intención comunicativa (repetición léxica, elipse, deíxe persoal, espacial e temporal, xustaposición, e conectores e marcadores discursivos moi frecuentes), sempre que sexan traballados na clase previamente.</p>	<p>proceso de produción de textos e de hipóteses de significados tomando en consideración os coñecementos e as experiencias noutras linguas.</p> <p>.SLEB5.4. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.</p> <p>.SLEB5.5. Comprende e comunica o propósito solicitado na tarefa ou ligado a situacións de necesidade inmediata da aula (pedir ou dar información, agradecer, desculparse, solicitar algo, invitar, etc.) utilizando adecuadamente as estruturas sintáctico-discursivas e o léxico necesarios, propios do seu nivel escolar e traballados previamente.</p>	<p>.CAA .CSC .CCEC</p> <p>.CCL .CAA .CSC .CCEC .CD .CSIEE</p> <p>.CCL .CAA .CSC .CCEC</p>
	<p>B5.4. Plurilingüismo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar a súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada. – Participación en proxectos nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valorando positivamente as competencias que posúe como persoa plurilingüe. <p>B5.5. Funcións comunicativas:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Iniciación e mantemento de relacións persoais e sociais básicas propias da súa idade. – Descrición de calidades físicas e abstractas moi básicas de persoas, obxectos, lugares e actividades. – Narración de acontecementos e descrición de estados e situacións presentes, e expresión moi básica de sucesos futuros. – Petición e ofrecemento de información e indicacións, e expresión moi sinxela de opinións e advertencias. – Expresión do coñecemento, o descoñecemento e a certeza. – Expresión da vontade, a intención, a orde, a autorización e a prohibición. – Expresión do interese, a aprobación, o aprecio, a satisfacción e a sorpresa, así como os seus contrarios. – Establecemento e mantemento básicos da comunicación e a 			

. 4º de ESO				
Obxec	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp. clave
	<p>organización elemental do discurso.</p> <p>B5.6. Léxico oral e escrito básico de uso común relativo a:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Identificación persoal elemental; vivenda, fogar e contexto; actividades básicas da vida diaria; familia e amizades; traballo, tempo libre, lecer e deporte; vacacións; saúde máis básica e coidados físicos elementais; educación e estudo; compras básicas; alimentación e restauración; transporte, tempo meteorolóxico e tecnoloxías da información e da comunicación. – Expresións fixas, enunciados fraseolóxicos moi básicos e moi habituais (saúdos, despedidas, preguntas por preferencias, expresión sinxelas de gustos) e léxico sobre temas relacionados con contidos moi sinxelos e predicibles doutras áreas do currículo. <p>B5.7. Estruturas sintáctico-discursivas propias de cada idioma.</p>			

Contidos sintáctico-discursivos

.Expresión de relacións lóxicas: adición (*não só...como também; não só... também*); *disxunción (ou, ou...ou)*; *oposición /concesión (mas, mesmo assim;... embora)*; causa (*por causa disso; daí que*); finalidade (*para + Inf.; para que*); *comparación (mais/menos/tão/tanto + Adj./Adv./Subst. + (do) que/como/quanto*); superlativo relativo (p. ex., *o rapaz mais distraído da turma*); resultado (*assim, portanto*); condición (*se, sem*); discurso indirecto (*informacións, ofrecementos, suxestións e ordens*).

.Relacións temporais (*enquanto, antes que, depois que, logo que, até que, sempre que*).

.Afirmación (*sentenzas declarativas afirmativas; frases impersoais*).

.Exclamación (*formas elípticas: Que + Subst. + (tão) + Adj., p. ex. Que dia tão lindo!*); *sentenzas e sintagmas exclamativos, p. ex. Ei, esta é a minha bicicleta!*; *Magnífica bolsa!*).

.Negación (*sentenzas declarativas negativas con não, nunca; (não) nada, nenhum (a), ninguém*), *nem*.

.Interrogación (*sentenzas interrogativas directas totais; sentenzas interrogativas directas QU- (p. ex., De quem é a culpa?)*; *interrogativas tag (p. ex., Isto é fácil, não é?)*; *interrogativas eco*).

.Expresión do tempo: pasado (*pretérito imperfeito, perfeito simples e perfeito composto e pretérito mais-que-perfeito composto*); *presente (presente)*; *futuro (futuro simple; (+Adv.); haver-de)*.

.Expresión do aspecto: puntual (*tempos simples*); durativo (presente, futuro simples, pretérito imperfecto e pretérito perfecto composto do indicativo (+ Adv.); *andar a + Inf.; ir + Ger.*); habitual (tempos simples (+ Adv.); *costumar+ Inf.*); incoativo (*desatar a + Inf.*); iterativo (*pretérito imperfecto do indicativo; voltar a + Inf.*); terminativo (*pretérito perfecto simples composto e pretérito mais-que-perfeito composto; vir de + Inf.*).

.Expresión da modalidade: factualidade (frases declarativas); capacidade (*é capaz / incapaz de + Inf.; saber*); posibilidade/ probabilidade (*ser possível / impossível + Inf.; tal vez*); *necessidade* (ser preciso / *necesário + Inf.*); obrigatoriedade (*ser obrigatório + Inf.; imperativo*); *permiso* (*poder + Inf.; ser possível/permitido + Inf.*); prohibición: (*não*) ser possível /*permitido + Inf.*); intención (*pretérito imperfecto gostar de + Inf.; tratar de + Inf.; pensar + Inf.*).

.Expresión da existencia (p. ex., existir, dar-se); a entidade (*substantivos contables /incontables/colectivos/compostos; pronomes (relativos, reflexivos átonos/ tónicos); determinantes; a calidade (por exemplo, bastante bom; consideravelmente caro; ótimo)*).

.Expresión da cantidade (Singular/Plural; *Numerais cardinais e ordinais. Cantidade:p. ex. bastante, a maior parte de, mais o menos. Grao: p. ex. consideravelmente; bastante bem*).

.Expresión do espazo (*preposicións e adverbios de lugar, localización, distancia, movemento, orixe, dirección*).

.Expresión do tempo (*expresións, preposición e locucións de tempo (momento puntual (p. ex., meio-dia), divisións (p. ex., período, fim de semana) e indicacións de tempo(p. ex., atrás, cedo); duración (p. ex., até; entre... e); anterioridade (anteontem, já); posterioridade (mais tarde, na semana que vem); secuencia (em primeiro lugar, depois, em último lugar); simultaneidade (naquele momento); frecuencia (p. ex., cada semana)*).

.Expresión do modo (*expresións, preposicións e locucións prepositivas de modo, p. ex., á pressa*).

6. CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE DE TEMPORALIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA E PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

Estándar de aprendizaxe avaliable	Grao mínimo de consecución	Temporalización	Procedementos e instrumentos de avaliación
B.1. Comprensión de textos orais	%		
SLEB1.1. Nas actividades de aula, persevera no seu proceso de comprensión, axustándoo ás necesidades da tarefa (de comprensión global, lectiva ou detallada) e mellorándoo, de ser o caso: saca conclusións sobre a actitude do falante e sobre o contido baseándose na entoación e na velocidade da fala; deduce intencións a partir do volume da voz do falante; fai anticipacións do que segue (palabra, frase, resposta, etc.), e infire o que non se comprende e o que non se coñece mediante os propios coñecementos e as experiencias noutras linguas.	70	1º, 2º e 3º Trimestres	Observación.
.SLEB1.2. Capta os puntos principais e os detalles salientables de indicacións, anuncios, mensaxes e comunicados breves, articulados de xeito lento e claro (por exemplo, por megafonía, ou nun contestador automático), sempre que as condicións acústicas sexan boas e o son non estea distorsionado.	60	1º, 2º e 3º Trimestres	Probas obxectivas de comprensión oral. Observación
.SLEB1.3. Comprende, nunha conversa formal ou nunha entrevista na que participa (por exemplo, nun centro docente), preguntas sobre asuntos persoais ou educativos (datos persoais, intereses, preferencias e gustos persoais e	70	1º, 2º e 3º Trimestres	Traballo en grupo: simulación de diálogos.

educativos, coñecemento ou descoñecemento, etc.), así como comentarios sinxelos e predicibles relacionados con estes, sempre que poida pedir que se lle repita, aclare ou elabore algo do que se lle dixo.			
.SLEB1.4. Entende información relevante do que se lle di en transaccións e xestións cotiás e estruturadas (por exemplo, en hoteis, tendas, albergues, restaurantes, espazos de lecer ou centros docentes), sempre que se fale amodo e con claridade.	60	2º e 3º Trimestres	Traballo en grupo: simulación dunha situación.
.SLEB1.5. Comprende, nunha conversa informal na que participa, descrições, narracións, puntos de vista e opinións formulados de xeito simple sobre asuntos prácticos da vida diaria e sobre temas do seu interese, cando se lle fala con claridade, amodo e directamente, e se a persoa interlocutora está disposta a repetir ou reformular o dito.	60	1º, 2º e 3º Trimestres	Traballo en grupo. Observación.
.SLEB1.6. Identifica a información esencial de programas de televisión e presentacións sinxelas e ben estruturadas sobre asuntos cotiáns ou do seu interese familiares e predicibles articulados con lentitude e claridade (por exemplo, noticias, documentais ou entrevistas), cando as imaxes portan gran parte da mensaxe.	70	1º, 2º e 3º Trimestres	Traballo individual: comprensión dun texto en formato audiovisual.
B.2. Producción de textos orais	%		
.SLEB2.1. Fai presentacións breves e ensaiadas, seguindo un esquema lineal e estruturado, sobre aspectos concretos de temas do seu interese ou relacionados cos seus estudos, e responde a preguntas previsibles breves e sinxelas de oíntes sobre o contido destas.	60	1º, 2º e 3º Trimestres	Traballo individual: exposición oral sobre un tema predefinido. Observación

.SLEB2.2. Participa en conversas informais breves e sinxelas, cara a cara ou por teléfono, ou por outros medios técnicos, nas que establece contacto social básico, intercambia información e expresa de xeito sinxelo opinións e puntos de vista, fai invitacións e ofrecementos, pide e ofrece cousas, pide e dá indicacións ou instrucións, ou discute os pasos que hai que seguir para realizar unha actividade conxunta, facéndose comprender aínda que a persoa interlocutora necesite que se repita ou repetir o dito.	70	2º e 3º Trimestres	Probas obxectivas. Traballo en grupo: simulación dunha situación da vida cotiá.
.SLEB2.3. Desenvólvese coa debida corrección en xestións e transaccións cotiás, como son as viaxes, o aloxamento, o transporte, as compras e o lecer (horarios, datas, prezos, actividades, etc.), seguindo normas de cortesía básicas (saúdo e tratamento), facéndose comprender aínda que a persoa interlocutora necesite que se repita ou repetir o dito.	60	2º e 3º Trimestres	Traballo en grupo Probas obxectivas
.SLEB2.4. Desenvólvese de xeito simple pero suficiente nunha conversa formal, nunha reunión ou nunha entrevista (por exemplo, para realizar un curso de verán), achegando información relevante, expresando de xeito sinxelo as súas ideas sobre temas habituais, dando a súa opinión sobre problemas prácticos cando se lle pregunta directamente, e reaccionando de forma simple ante comentarios, sempre que poida pedir que se lle repitan os puntos clave, se o necesita.	50	2º e 3º Trimestres	Traballo en grupo: simulación dun diálogo. Probas obxectivas.
B.3. Comprensión de textos escritos	%		
SLEB3.1. Capta o sentido xeral e algúns detalles importantes de textos xornalísticos breves, en calquera soporte e sobre temas xerais ou do seu interese e moi coñecidos, se os números, os nomes, as ilustracións e os títulos constitúen grande parte da mensaxe.	60	1º, 2º e 3º Trimestres	Probas obxectivas. Traballo individual
.SLEB3.2. Identifica, con axuda da imaxe, instrucións xerais breves e sinxelas	70	1º e 2º Trimestres	Observación

de funcionamento e manexo de aparellos de uso cotián, así como instrucións claras para a realización de actividades e normas de seguridade básicas.			Traballo individual
.SLEB3.3. Comprende correspondencia persoal sinxela, en calquera formato, na que se fala de si mesmo/a; se describen persoas, obxectos, lugares e actividades; se narran acontecementos presentes, pasados e futuros, e se expresan de xeito sinxelo sentimentos, desexos e opinións sobre temas xerais, coñecidos ou do seu interese.	60	2º Trimestre	Traballo individual. Traballo en grupo
.SLEB3.4. Entende o esencial de correspondencia formal na que se informa sobre asuntos do seu interese no contexto persoal ou educativo (por exemplo, sobre unha bolsa para realizar un curso de idiomas).	60	2º Trimestre	Probas obxectivas
SLEB3.5. Entende información específica esencial en páxinas web e outros materiais de referencia ou consulta claramente estruturados sobre temas relativos a asuntos do seu interese, sempre que poida reler as seccións difíciles.	70	1º, 2º e 3º Trimestres	Observación Traballo en grupo
B.4. Producción de textos escritos	%		
SLEB4.1. Escribe correspondencia persoal breve na que se establece e mantén o contacto social (por exemplo, con amigos/as noutros países); se intercambia información; se describe en termos sinxelos sucesos importantes e experiencias persoais, de dan instrucións e se fan e aceptan ofrecementos e suxestións (por exemplo, cancelación, confirmación ou modificación dunha invitación ou duns plans) e se expresan opinións de xeito sinxelo.	60	2º e 3º Trimestre	Traballo individual Probas obxectivas
.SLEB4.2. Completa un cuestionario sinxelo con información persoal e relativa á súa formación, aos seus intereses ou ás súas afeccións (por exemplo, para	70	2º Trimestre	Traballo individual

subscribirse a unha publicación dixital).			
.SLEB4.3. Escribe notas e mensaxes en diferentes soportes, nos que fai comentarios moi breves ou dá instrucións e indicacións relacionadas con actividades e situacións da vida cotiá e do seu interese, respectando as convencións e as normas de cortesía máis importantes.	70	1º, 2º e 3º Trimestres	Proba obxectiva Traballo individual
.SLEB4.4. Escribe correspondencia formal básica e breve, dirixida a institucións públicas ou privadas ou entidades comerciais, fundamentalmente para solicitar información, respectando as convencións formais e as normas de cortesía básicas deste tipo de textos, cunha presentación limpa e ordenada	60	2º e 3º Trimestre	Proba obxectiva Traballo individual
B.5. Coñecemento da lingua e consciencia intercultural plurilingüe	%		
.SLEB5.1. Produce léxico e estruturas básicas intelixibles no oral e na escrita, e trazos fonéticos que distinguen fonemas (nasalización, sonorización, etc.), e utiliza con eficacia comunicativa patróns básicos de ritmo, entoación e acentuación de palabras e frases.	70	1º, 2º e 3º Trimestres	Observación
.SLEB5.2. Utiliza adecuadamente as convencións orais e escritas básicas propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo oral e escrito (saúdos, despedidas, fórmulas moi básicas de tratamento, etc.), e amosa respecto polas diferenzas culturais que poidan existir.	70	1º, 2º e 3º Trimestres	Observación Probas obxectivas
.SLEB5.3. Nas actividades de aula, pode explicar o proceso de produción de textos e de hipóteses de significados tomando en consideración os coñecementos e as experiencias noutras linguas.	60	1º, 2º e 3º Trimestres	Observación
.SLEB5.4. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia,	60	1º, 2º e 3º	Traballo en grupo

<p>folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.</p>		<p>Trimestres</p>	
<p>.SLEB5.5. Comprende e comunica o propósito solicitado na tarefa ou ligado a situacións de necesidade inmediata da aula (pedir ou dar información, agradecer, desculparse, solicitar algo, invitar, etc.) utilizando adecuadamente as estruturas sintáctico-discursivas e o léxico necesarios, propios do seu nivel escolar e traballados previamente</p>	<p>60</p>	<p>1º 2º e 3º Trimestres</p>	<p>Traballo en grupo Observación</p>

7. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS QUE REQUIRE A MATERIA.

A metodoloxía didáctica será activa, no intento de acadar aprendizaxes significativas e cunha utilidade práctica. Para iso, a profesora presentará brevemente os contidos das unidades e a continuación os alumnos realizarán un amplo número de actividades de comprensión e expresión oral e escrita relacionados cos contidos presentados. Para traballar a comprensión e a expresión oral utilizaranse con frecuencia gravacións de audio e DVDs en lingua portuguesa. Utilizaranse, frecuentemente audicións musicais e proxeccións de filmes en portugués, debido á alta motivación que presenta o alumnado cara este tipo de actividades. Usarase a Internet para coñecer a xeografía dos países lusófonos, os medios de comunicación portugueses, institucións portuguesas relevantes, acontecementos históricos... Así mesmo, tentaremos contactar por Internet con alumnos doutros centros que estuden ou sexan portugueses.

8. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

No presente curso non utilizaremos libro de texto e si outros materiais, tanto audiovisuais coma en papel, como forma de aprendizaxe vehicular da lingua e de achegamento á cultura portuguesa; distribuiranse ao longo do curso para acadar os obxectivos xerais e específicos.

Dentro deses materiais cabe salientar os ofrecidos polas numerosas páxinas de ensino do portugués na rede, os preparados pola profesora, os textos xornalísticos - lidos no computador ou en papel-, así como textos literarios breves para un achegamento á cultura e á literatura lusófona, serán piar fundamental no desenvolvemento do curso así como a utilización de cancións, xogos de lingua, teatralizacións, etc.

As aulas de 2ª Lingua Estranxeira Portugués desenvólvense na aula de informática, onde dispoñemos dun computador para cada alumno/a, así como un proxector. Isto permite un fácil acceso aos medios dixitais para seren aplicados á aprendizaxe da lingua.

Con todos eses materiais traballaranse as catro destrezas da lingua: escoitar, ler, falar e escribir.

Achegamos unha selección dos materiais que consideramos de maior utilidade:

- Luísa Coelho | Carla Oliveira | *Português em Foco 1 e 2*. Ed. Lidel. 2018
- *Falas português? Nivel B1 e B2*. Porto Editora.
- Helena Lemos, *Português en Direto*, Ed. Lidel. Inclui CD audio
- Helena Lemos, *Dialogar em Português*, Ed. Lidel.
- Teresa Sousa Henriques e Frederico de Freitas, *Qual é a dúvida?*, Ed. Lidel (segundo o Acordo)

- Ana Díaz, *Falsos amigos*. Português-Español / Español – Português. Ed. Lidel
- Duarte, Gonçalo, *Histórias de bolso. 21 contos de autores lusófonos anotados para estrangeiros*, Lidel.
- *Portugalizar, Português para galegofalantes*, Elisabete Ramos, Xerais.
- *Português a toda rapidez*, Direcção-Geral de Inovação e de Desenvolvimento Curricular North Westminster School of London, Lidel.
- *Gramática de português para estrangeiros*. Lígia Arruda. Porto Editora.
- *Olá! Como está?* Curso intensivo de língua portuguesa, Leonete Carmo, Lidel.
- *Navegar em português 1*, Departamento de Educação Básica North Westminster School of London, Lidel.
- *Entre nós 1*, Método de português para hispanofalantes, Ana Cristina Dias, Q.E.C.R. Níveis A1/A2, Lidel.
- <http://www.priberam.pt/dlpo/>
- <http://www.estraviz.org/>
- <http://www.wordreference.com/>
- <http://www.opentrad.com/>
- <http://lusopatia.wordpress>.
- <http://cvc.instituto-camoes>.
- <https://ciberduvidas.iscte>
- <http://www.portaldalinguaportuguesa.org/>
- <http://www.conjuga-me.net/>
- <http://ipor.mo/clp/recursos-didaticos/na-rede/>
- <http://www.ppple.org/>
- <http://dpgaliza.org/troca/>

9. CRITERIOS SOBRE A AVALIAÇÃO, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO.

Ao final de cada trimestre avaliarase o alumnado segundo os seguintes criterios:

- Traballo e participación activa nas aulas: 20 %

Neste apartado valorarase: a disposición ao traballo, a participación e cooperación na aula, a realización de actividades voluntarias e o esforzo e interese por aprender e mellorar.

- Comprensión oral: 20%
- Expresión oral: 20%
- Expresión escrita: 20%
- Comprensión escrita: 20%

A avaliación nestes catro apartados realizarase a través do traballo rexistrado na clase e mais con probas regradadas, que constarán de exercicios similares aos realizados nas aulas.

Para que un alumno ou alumna supere a materia na súa totalidade, deberá darse algunha das seguintes circunstancias:

- a) Obter un mínimo de 14 puntos na suma das cualificacións das tres avaliacións, sempre que tiveren aprobada a terceira avaliación.
- b) Ter dúas avaliacións aprobadas (unha delas necesariamente ten que ser a terceira) e obter como mínimo 13 puntos na suma das cualificacións das tres avaliacións.

O alumnado que non se atope en ningunha destas dúas situacións poderá realizar a proba final de recuperación no mes de xuño. Nesta proba, dado o desenvolvemento progresivo da aprendizaxe nesta materia, deberá responder a cuestións relacionadas con todos os contidos do curso.

As alumnas e alumnos que obteñan na proba final de xuño unha cualificación inferior a 5 puntos deberán realizar a proba extraordinaria de setembro para poder superar a materia. Nesta proba proporanse exercicios correspondentes aos contidos estudados nas tres avaliacións do curso. Para aprobar o exame de setembro é imprescindible obter unha cualificación mínima de 5 puntos.

10. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSEÑANZA E DA PRÁCTICA DOCENTE.

Nas reunións de departamento, unha vez por trimestre, analizaranse o proceso de ensino e a práctica docente en base á seguinte escala:

Indicadores de logro	Escala			
Proceso de ensino:	1	2	3	4
1.- O nivel de dificultade foi adecuado as características do alumnado?				
2.- Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreza a aprendizaxe?				
3.- Conseguiuse motivar para conseguir a súa actividade intelectual e física?				
4.- Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado?				
7.- Tomouse algunha medida curricular para atender ao alumnado con NEAE?				
6.- Tomouse algunha medida organizativa para atender ao alumnado con NEAE?				
7.- Atendeuse adecuadamente a diversidade do alumnado?				
8.- Usáronse distintos instrumentos de avaliación?				
Práctica docente:	1	2	3	4
1.- Como norma xeral fanse explicacións xerais para todo o alumnado?				
2.- Ofréceselle a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa?				
3.- Elabóranse actividades de distinta dificultade atendendo á diversidade?				
4.- Elabóranse probas de avaliación de distinta dificultade para os alumnos con NEAE?				
5.- Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar?				
6.- Poténcianse estratexias de animación á lectura e de comprensión e expresión oral?				
7.- Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe?				
8.- Préstase atención aos temas transversais vinculados a cada estándar?				
9.- Ofréceselle ao alumnado de forma inmediata os resultados das probas/exames, etc?				
10.- Coméntase co alumnado os fallos máis significativos das probas /exames, etc?				
11.- Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus fallos?				
12.- Cal é o grao de implicación nas funcións de titoría e orientación do profesorado?				
13.- As medidas de apoio, reforzo, etc. establécense vinculadas aos estándares?				

11. ORGANIZACIÓN DAS ACTIVIDADES DE SEGUIMENTO, DE RECUPERACIÓN E DE AVALIACIÓN DA MATERIA PENDENTE.

No presente curso non hai ningunha alumna ou alumno que teña pendente do curso anterior a materia 2ª Lingua Estranxeira Portugués.

12. DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS INDIVIDUAIS OU COLECTIVAS QUE SE POIDAN ADOPTAR COMO CONSECUCENCIA DOS RESULTADOS.

Na avaliación inicial deberán constatarase as capacidades e coñecemento do alumnado nos seguintes aspectos:

- Capacidade e comprensión lectora
- Expresión oral
- Expresión escrita.
- Coñecemento da realidade socio-cultural galega.
- Coñecemento do uso das TIC
- Coñecementos previos do portugués e da lusofonía

A avaliación realizarase con exercicios e actividades na aula e servirá esta para ao longo do ano adaptar os materiais e as técnicas de traballo á situación do grupo en xeral e de cada alumno/a en particular.

13. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

A través da avaliación inicial determinarase cales son os alumnos ou alumnas que precisan de medidas de apoio. Ademais, solicitarase información ao departamento de orientación para coñecer as necesidades educativas do alumnado e as medidas de atención a diversidade que se levaron a cabo na etapa anterior. En función da información obtida, poñeranse en práctica as medidas de reforzo que se estimen convenientes para o alumnado con necesidades especiais de apoio educativo.

Na metodoloxía xeral da aula destacará como estratexia o traballo cooperativo fomentando a autoavaliación e a coavaliación. Respetaranse os ritmos de aprendizaxe de cada alumno como se explicou na avaliación.

Procurarase a construción das aprendizaxes e a procura de contidos funcionais e significativos na aprendizaxe da lingua estranxeira. Tamén procuraremos a conexión dos contidos da materia cos intereses do alumnado.

Todas estas estratexias son básicas para que se produza unha aprendizaxe significativa na liña metodolóxica expresada máis arriba, na concepción teórica do departamento.

14. CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS QUE SE TRABALLARÁN NO CURSO QUE CORRESPONDA.

Son elementos básicos no estudo dunha segunda lingua estranxeira a comprensión lectora e a expresión oral e escrita. Ademais disto, para a aprendizaxe da lingua estranxeira é fundamental a

obtención de información a través dos distintos medios de comunicación audiovisual, así como o coñecemento e emprego das tecnoloxías da información e da comunicación como canle para a recepción e transmisión de información.

A través da lectura de textos variados en diferentes soportes e da reflexión sobre os seus contidos, traballarase a educación cívica e constitucional.

A conciencia da igualdade entre sexos e a prevención da violencia de xénero ou contra persoas con discapacidade fomentaranse a través da reflexión sobre textos, cancións e cinema, ademais da análise de artigos e noticias de prensa.

En xeral, estarán presentes nos materiais e actividades propostos na aula e nos exames os valores de liberdade, xustiza igualdade e resolución pacífica de conflitos, así como a educación para a seguridade viaria e a educación ambiental.

15. ACTIVIDADE COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

As actividades complementarias e extraescolares están aínda por determinar no momento de redacción desta programación. Porén, o departamento considera que sería conveniente a realización de, polo menos, unha viaxe a Portugal por parte do alumnado que cursa a materia Segunda Lingua Estranxeira Portugués.

Dependendo da oferta que poida haber durante o curso, sería prevemos a asistencia a algunha actividade relacionada coa cultura lusófona: teatro, algún concerto ou calquera acto que supoña a difusión da expresión cultural en lingua portuguesa.

Tentaremos realizar algunha actividade conxunta con outros centros de ensino de Portugal, a través da rede eTwinning ou de calquera outra canle que nos permita o traballo colaborativo con estudantes lusófonos.

Conmemoraranse datas relevantes para o mundo lusófono, como o 25 de abril

16. CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO PLAN LECTOR.

Non se contempla a lectura obrigatoria dunha obra literaria en portugués, pero si se fomentará a lectura de autores e autoras de todo o ámbito da lusofonía, a través de actividades na aula e recomendacións de breves textos para ler fóra do horario lectivo.

17. CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO PLAN TIC.

Levaremos a cabo actividades de busca de información, de traballos en grupo, de elaboración de textos e deformación de textos dados, de interpretación segundo diversos códigos expresivos e non só orais ou escritos, teatro lido, interpretado, ...

Todas as unidades didácticas propoñen actividades relacionadas coas TIC.

As aulas de Segunda Lingua Estranxeira Portugués desenvólvense na aula de informática, polo que dispoñemos de computadores para todo o alumnado e proxector, o que facilita moito a aplicación das tecnoloxías dixitais ao proceso de aprendizaxe.

18. MECANISMOS DE REVISIÓN, DE AVALIACIÓN E DE MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EN RELACIÓN COS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA.

A comprobación da efectividade e adecuación da programación didáctica realizarase ao finalizar cada un dos trimestres, ou ben no momento no que se detecte calquera fallo ou posibilidade de mellora ao respecto durante o desenvolvemento da mesma.

A revisión e as modificacións pertinentes poñeranse na práctica o antes posible, é dicir, inmediatamente despois da detección dos fallos ou dificultades, se é posible, sempre que se trate de aspectos que sigan sendo pertinentes no resto do desenvolvemento da programación. No caso de que os fallos atinxan a aspectos que, dada a súa natureza, non poidan ser revisados ao longo do presente curso, faranse as modificacións convenientes de cara a vindeiros cursos.

En calquera caso, as modificacións máis ou menos significativas que se fagan á programación constarán no libro de actas do Departamento, así como na memoria final do Departamento de Lingua Galega e Literatura.

Mecanismo de revisión e modificación da programación didáctica	Escala			
Indicadores de logro	1	2	3	4
1.- Diseñáronse unidades didácticas ou temas a partir dos elementos do currículo?				
2.- Secuenciáronse e temporalizáronse as unidades didácticas/temas/proxectos?				
3.- O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e temporalización?				
4.- Engadiuse algún contido non previsto á programación?				
5.- Foi necesario eliminar algún aspecto da programación prevista?				
6.- Secuenciáronse os estándares para cada unha das unidades/temas?				
7.- Fixouse un grao mínimo de consecución de cada estándar para superar a materia?				
8.- Asignóuselle a cada estándar o peso correspondente na cualificación ?				
9.- Vinculouse cada estándar a un/varios instrumentos para a súa avaliación?				
10.- Asociáronse con cada estándar os temas transversais a desenvolver?				
11.- Fixouse a estratexia metodolóxica común para todo o departamento?				
12.- Estableceuse a secuencia habitual de traballo na aula?				

13.- Son adecuados os materiais didácticos utilizados?				
14.- As guías didácticas son adecuadas, atractivas e de fácil manipulación para o alumnado?				
15.- Deseñouse un plan de avaliación inicial fixando as consecuencias da mesma?				
16.- Elaborouse unha proba de avaliación inicial a partir dos estándares?				
17.- Fixouse para o bacharelato un procedementos de acreditación de coñecementos previos?				
18.- Establecéronse pautas xerais para a avaliación continua: probas, exames, etc.?				
19.- Establecéronse criterios para a recuperación dun exame e dunha avaliación?				
20.- Fixáronse criterios para a avaliación final?				
21.- Establecéronse criterios para a avaliación extraordinaria?				
22.- Elaboráronse os exames tendo en conta o valor de cada estándar?				
23.- Definíronse programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares?				
24.- Leváronse a cabo as medidas específicas de atención ao alumnado con NEE?				
25.- Leváronse a cabo as actividades complementarias e extraescolares previstas?				
26.- Informouse ao alumnado sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos?				
27.- Informouse ao alumnado sobre os criterios de promoción?				
28.- Seguiuise e revisouse a programación ao longo do curso?				
29.- Contribuíuse desde a materia ao plan de lectura do centro?				
30.- Usáronse as TIC no desenvolvemento da materia?				

19. DATOS DO DEPARTAMENTO

Profesorado e distribución da docencia:

Profesora	Materias que imparte
Susana Silva Martínez	Lingua Galega e Literatura 1º ESO Ámbito Lingüístico e Social 3º ESO- PMAR
Mª Dolores Díaz Rifón (Xefa do departamento)	Lingua Galega e Literatura 2º ESO Lingua Galega e Literatura 3º ESO Lingua Galega e Literatura 4º ESO Segunda Lingua Estranxeira Portugués 3º de ESO. Segunda Lingua Estranxeira Portugués 4º de ESO.